

Telegrafulu este Duminec'a si Joi'n, la fie-care d'oué septemani cu adausulu Foisioerei. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura 'oiei, pre afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trocelelate pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tii streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a d'ou'a ôra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

La mormentulu Archiepului si Metropolitului Andreiu Bar. Siagun'a.

„... se cade a acceptá nu „numai cuvintele ci si faptele seriose ale barbatilor vechi ce „se amintescu pâna in dilele „nóstre.“

Sânt. Marele Basil.

Finimu si cu alu treilea anu de doliu. A patr'a ôra ni se infatisieza mormentulu carele la 19 Iunie 1873, cá sa vorbimu cu cuvintele lui Damaschinu, „cu pétra acoperi pre celu ce a fostu putienu cu noi.“ Finimu cu anulu alu treilea, dara nu cu doliulu, pentruca mare tesauru jace in sinulu colinei din laturea despre média-nópte a Rasinar loru, lângá biserici'a inchinata Sântei Treimi, in sinulu acelei coline, carea cauta dureosu spre valea ce léga resiedinti'a doliului cu resiedinti'a de o gloria pré curendu trecuta pentru tóta suflarea romanésca din Austro-Ungari'a.

Doliulu nostru inse sa nu fia cá alu „celoru ce nu au sperantia,“ pentruca apostolulu popóreloru, care ne dá invetiatur'a acést'a ne invétia la altu locu mai departe, ca ceea ce se sémana prin credintia intru stricaciune se va sculá intru putere. Tesaurulu nostru jace in mormentu intru stricaciunea putredinei intru cátu lu reprezenta remasitele pamentesci, inse partea cea nemuritoare, spiritulu celu mare alu Marelui reposatu a remasu lucrându intre noi.

Sinodulu archidieceasanu, celu mai de aprópe dupa repausarea Archiepului si Metropolitului Andreiu Bar. de Siagun'a, celu dela 1874, a fostu petrundu de acést'a credintia. Pentru aceea i dede'o espressiune asiá de puterica, încátu facú din ea lege. Sinodulu archidieceasanu alu acelu anu decise, ca spre eternizarea numelui **Marelui Andreiu**, pentru aducerea aminte de faptele si lucrările lui si pentru pastrarea directiunei date de elu bisericii nóstre, cá unu modelu in viitoriu: diu'a de Sântulu Apostolu Andreiu (30 Nov.) sa se serbeze in totu anulu, in fia-care biserica din archidieceasa parastasu pentru sufletulu Marelui defunctu.

Sinodulu archidieceasanu prin statorirea acestei legi, carea pâna acum se si urméza in fia-care anu, a datu espressiunea cea mai invederata a credintiei sele in immortalitatea marelui defunctu, pentru ca sustienendu in valóre si dupa mórte diu'a carea intruniá pre credinciosii archidiecesei nóstre in sântele biserici spre a face amintire la sântele rugaciuni de numele lui, arata in fapta, ca elu cu spiritulu viaza mai departe intre densii; mórtea a facutu numai o schimbare in cele pamentesci si trecătoare; cele spirituale si netrecătoare inse se continua intocmai cá si cându aru fi elu cu, si intre noi.

Escel. Sea, actualulu Archiepiscopu, prin unu cerculariu cunoscutu publiculu nostru cetitoriu, de siguru condusu de maxim'a, ca lucrurile cele bune nu suntu nici odata de prisosu, a dispusu cá spre radicarea insemnatáti marelui defunctu, diu'a mortiei inca sa nu se dea uitárei, si precum diu'a de Sântulu Andreiu, asiá si diu'a de 16 Iunie sa ne intrunésca la asistinti'a serviciului divin pentru acólasi scopu. Este frumósá acést'a in-

doita cununa ce se impletesce in fia care anu in apropiere si in departare spre vi'a amintire a parintelui nostru sufletescu neuitabilu, a parintelui viitorului bisericeii nóstre ecumenice.

Si un'a si alt'a, va se dica, si dispusetiunea sinodale si cea a Archiepiscopului suntu dovedí despre puterea lucrátore a invetiaturilor si a fapteloru celoru neperitóre, cari singure ducu pre posteritate la cunoscintia si recunoscintia si prin aceste la gratitudine.

Reamintirea acelu barbatu epocalu, ori cátu de frumósá; in asemanare cu invetiaturile, faptele si, preste totu, cu viétia ceea ce erá mai unu idealu de virtute, in momentele de fatia are o insemnatate mai mare decátu sa fia de ajunsu numai lacrimile doliului, recunoscintiei si gratitudinei.

In dilele cându in biserici'a provinciei nóstre metropolitane intr'o parte mai fia care ramu alu institutiunilor celoru frumósé are sa devina productivu si fia care propunere salutaria sa nu se dea uitárei, indata ce se face odata nópte preste dens'a, cá sa nu se mai véda nici o urma binefacátore dupa dens'a si sa nu i se mai auda nici de veste; intr'alta parte cându se lucra séu aru trebú sa se lucre, cá sa se curme neintielegerele escate pentruca se decida unii a traí in constitutiunismulu genuinu alu bisericeii si nu dupa arbitriulu unui omu: este datorinti'a fia-cáru credinciosu adevératu a se gandi, ca numai cu solemnitétile funebrale nu corespundemu nici macaru obligaminteloru ce le-amu luatú asuprane prin reprezentantii nostri in sinodulu dela 1874, nici prin simpl'a dicere ca ne tienemu de statut. organicu, „magna carta“ a provinciei nóstre metropolitane, esoperata asiá dicendu de neuitatulu si nepretiuítulu Mare defunctu. In dilele nóstre cându lumea politica in apropierea nóstra nemijlocita este in agonia, cându Banatulu, Slavoni'a si Croati'a, dupa asigurările celoru mai insemnate foi din capital'a Ungariei, este intr'o miscare care inspira ingrigiri si produce presupuneri, ca eveniminte mari suntu inaintea usiloru: este datorinti'a fia-cáru românulu adevératu a compará trecutulu cu prezentulu, a asemená evenimintele de mainainte cu cele de acum, si a cautá, déca gasimu ca tempurile trecute numai încátu-va se aseména, cu cele de acum, cele ce s'au disu de cei ce stau atunci in fruntea afaceriloru nóstre, si s'au facutu din partea acelu asi sa dicemu, sa facemu si noi si inca ce-va mai bine si mai spre folosulu nostru, séu celu putienu asiá de bine si atátu cátu s'a facutu in trecut. In dilele nóstre cându calamitétile sociali se inmultiescu in modu ingrozitoriu, cându proletariatu ne-cunoscutu pâna aci in tiér'a nóstra incepe a dá semne de viatia: este datorinti'a sa cautámu, in anteactele nóstre sociali si déca vomu gasi numai o invetiatura buna, unde-va scrisa, nu numai sa nu o dámu uitárei, dara sa cautámu a trage dintrens'a si alte invetiaturi folositóre pentru poporulu amenintiatu si sa-i ameliorámu pusetiunea nu numai in prezentu, dara sa ne punemu tóte silintiele a-i asigurá si unu viitoriu mai bunu.

In viati'a si in faptele Marelui repausatu, inaintea a cáru mormentu ne aflámu astadi, vomu aflá esemple, invetiaturi in tóte directiunile atinse. Dupa invetiatur'a altui lucéfaru bise-

ricescu si doctoru alu crestinatáti si umanitéti, déca voimu sa ne apropiámu de perfectiunea impusa de evangeliu, „se cade a acceptá nu numai cuvintele, ci si faptele seriose“ ale nemuritoriului Andreiu. Numai asiá, dara numai asiá lucrându, di si nópte, din tóte puterile nóstre, in spiritulu diseloru, in spiritulu directiunei si calcandu cu faptele in urmele nemuritoriului si marelui nostru Parinte si Archiereu, vomu fi adevératii lui veneratori si adevératii lui invetiacei. Numai asiá vomu face cá spiritulu lui nemuritoriu sa petréca intru noi si noi sa petrecemu in spiritulu lui. Numai asiá vomu aratá ca amu fostu demni de acestu fenomenu de geniu omenescu, si suntemu demni de a ne numi fiii si urmatorii sei sufletesci. Altcum, vomu fi „arama sunátore,“ care in anumite tempuri si in anumite impregiurári suna si face ôre care sgomotu in lume, mai departe inse este nebagata in séma si fara nici o influentia asupr'a vietiei bisericesci, natiunale, politice si sociale.

Sa ne aducemu aminte ca unu singuru barbatu a vivificatu o diecesa, carea erá inainte de densulu in conditiunile cele mai degradátore si a pus'o in rendu cu alte corporatiuni bisericesci din patria, cari se bucurau de seculi de o pusetiune distinsa. Sa ne aducemu aminte ca unu unicu barbatu a desgropatu o provincia metropolitana, carea erá derimata mai bine de unu seculu si parte aservita, in contr'a canóneloru bisericeii nóstre, la o metropolia straina de natiunalitatea nóstra. A descatenatu o natiunalitate cu puterea inteligintiei sele si cu mijlóce materiali si nu s'a intimidatu de periculi, nu s'a obositu de ostenele pâna nu o a vedíutu adusa la nivelulu celoralte din patria, încátu urmatorii nu mai avura sa faca alt'a decátu sa continue cu lucrarea spre a se sustiené pre nivelulu la care ii au radicatu. Ia datu prin spiritulu seu si prin influenti'a si staruinti'a sea institutiuni de cultura prin care romanulu sa nu stea mai inapoi decátu alti conlocuitori ai sei.

Si noi acum, miliónele cu care ne falimu de atátea ori, numai cuvinte, udate cu lacrimi sa impletimu dreptu cununa pre unu mormentu asiá de impunatoriu?

Sa nu fia! Cáci tierin'a ne-arú condamnă si ne-arú alungá dela mormentulu lui, cum alunga blastemulu unui parinte bunu pre ingratii si nedemni sei fi!

„Constanti si zelosi“ pretindea pâna erá in viétia nemuritoriulu Archiereu sa fimu, „spre a ne tiené la inaltimea invetiaturiloru umanitarie si civilisátore“, precum a fostu densulu in tóta viétia sea, pâna si pre patulu bólei sele ultime. Pentru ca dicea densulu, fia-care din noi „este membru alu unei familii, alu unei natiuni, alu unei religii si alu unei patrie“ si numai pre calea indicata, prin constantia si zelu, „respunde“ cine-va si indatoririloru sele crestinesci si „doctrineloru moderne de civilisatiune.“ Constanti si zelosi sa pretindemu si noi dela noi insine sa fimu, de susu pâna josu, si ne vomu aratá demni de numele de crestinu, demni de a fi membri ai unei familie, natiuni si patrie; dara totudeodata si demni de mormentulu care nu va mai fi unu centru séu tesauru de doliu, ci unu

locu de peregrinagiu pentru tóta suflarea carea pretiuesce faptele si desconsidera seraci'a vorbeloru.

Revista politica.

Scirile de eri din acea parte, de unde astépta astadi press'a européna intréga eveniminte nóue, ne anuncia ca resbelulu intre Serbi'a si Turci'a faptime s'a inceputu.

Telegrame in privinti'a acést'a are pâna acum numai fói'a din locu, „S. d. T.“ O telegrama din Belgradu dela 27 Iunie st. n. spune ca inca de Sambata, archimandritulu Ducehici, cu o legiune de voluntari a trecutú preste riulu Drin'a pre din susu de fortaréti'a turcésca Svornicu Legiunea a fostu norocósa la intalnirea cea dintáiu cu trupele marginasie ale turciloru. Alta legiune de 7000 serbi sub vice-colonelulu Grui'a Miskovici, majorulu Vlaikovici si capitanulu Tutnik a trecutú in 26 Iunie n. pre la Losniti'a (din josu de Svornicu) preste Drin'a in Bosni'a. Colónele aceste voluntari nu suntu armat'a propria, stau inse in strinsa legatura cu armat'a, pentruca ele neodihnescu, seducu si esploréza pre inimicu si pregatescu armatei calea la victoria sigura.

Dupa alta telegrama, la Supova, aprópe de Alexinaiu, a incunguratu o bataliune din brigad'a belgradeana pre 400 cerchesi, cari intrasera cu forti'a in Serbi'a si de siguru se pusera pre prada. Cerchesii fura incungurati in padure si impuscati pâna la celu din urma. De partea serbésca a cadíutu maiorulu Celecantic si alti 3 feciori; afara de acést'a, 30 vulnerati.

Biroulu telegraficu spune ca la „Pol. Corr.“ i se scrie din Belgradu. Plecarea principelui Milanu la armata s'a statoritu pre 30 Iunie. In diu'a aceea va aparé si manifestulu de resbelu. In diu'a de 1 Iuliu se va publicá in tóta Serbi'a legea martiala. — Muntenegru 'si chiama toti barbatii capabili de arme sub stéguri, dela alu 17 pâna la alu 60-lea anu alu vietiei. Senatulu va luá frenel gvernului a mâna si le va purtá pâna la finea resbelului.

Telegramele la „Kelet“ spunu din Ragusa, ca intrarea Muntenegrului in actiune nu mai suferé nici o indoiala, ca capitani au luatú mandate sa plece cu cetele loru la punctele aratate.

In Ungari'a de sudu, se scrie, au a se face concentratiuni mari de trupe de linia si de honvedi. Scopulu este impedecarea pretinseloru agitatiuni omladinistice despre care, vomu vedé mai la vale, „P. N.“ face multa vorba.

Despre agitatiunile intre serbi din Ungari'a de sudu cari nelinistescu in continuu press'a ungrésca, „Pesti Napló“ publica urmatórea corespundintia din Neoplant'a cu dat'a din 20 Iunie:

Dta in Budapest'a si ceilalti locuitori din tienaturile pacinice ale Ungariei n'aveti nici idea despre stările de aici, póte ca nici guvernulu n'are; pentruca pâna acum nu s'a interesatu nici unu guvern de cele ce se petrecu in pârtile serbesci dela sudulu tierii si in confiniulu militariu provincialisatu. Abiá acum cându sementi'a aruncata a incoltítu cându se cóce rodulu incepemu póte a observá ca statulu ungrescu nu se întinde pâna la Dunare si la Sav'a, cáci aici puterea sea se gata. In loculu seu domnesce omladin'a si militari'a, dara

amendoune suntu de o potruva ostile statului ungurescu.

De cându se pregatesce guvernulu serbescu in Belgradu de resbelu, omladin'a luera cu energia potentiata pentru a tramite in Serbi'a bani, armature si bratie luptatorie. Acést'a i succede in tóte casurile, nu o impede nimene, organizatiunea ei e atátu de perfecta încátu abia existe vre-unu satu, in care nu aru avé agenti si pe cându se arunca sortile, cum crede si speréza ea, tóte suntu pregatite, cá sa se repetiesca in modu de totu subitu intemplările dela 1848.

Cá junctiune la cestiunea orientale si cá continuare a ei barbatii conducatori ai omladinei dorescu sa estinda rescóla preste Ungari'a si cine traiesce aici intre densii si cunósce relatiunile de aici nu se va indoi ca omladin'a este in stare a încercá atentatulu de alungulu cursulu interioru alu Dunarei si se pregatésca o vendée pentru Ungari'a.

Nu luá asiá usioru acést'a admonitiune. Cugeta, ca poporatiunea ce vorbesce serbesce s'a sumatiu de unu siru de ani încóce in modu sistematéu si n'avutu ocaziune sa cunósca autoritatea statului ungurescu; totu déun'a si pretutindenea ea a sentitu impotenti'a organeloru statului ungurescu si puterea si influenti'a omladinei, ea sciá ca armata si granitieri'a suntu unu radiemu puternicu alu sentimintelor ostile statului si constitutiunei. Statulu ungurescu nu dispune aici de nici o putere militara.

Rociulu omladinei inse e perfectu si puterea ei cu atátu mai mare cu câtu ea luera in nemedilocita apropiere a poporului. Politia statului are vre-o câti-va spioni neincrediuti intre serbi, dara capitani cetátiloru suntu organele omladinei. Omladin'a are o consemnare de numele membrilor ei complecti si conducatorii esecuta prin trensii tóte mesurile ei. Ori-ce ordinatiune séu dispositiune dela statu e cunoscuta inainte si fiindu neplacuta se eludéza din capulu locului. Si guvernulu din Budapesta se intereséza putienu de aceste stári, chiaru si tribunalele denumite de densulu, din Panciov'a, Biserica alba, Chichind'a mare si Becicarecu nu suntu emancipate de influenti'a omladinei, cá sa tacemu cu totulu despre administratiunea politica.

Guvernulu nu a fostu pâna acum de locu in stare a prinde harthiele omladinei, a pedepsi pe sieffi complotului, a elude séu a paralisá politic'a loru. Ce e dreptu densulu nici nu s'a prea nisuitu spre acést'a. Ungurii pare ca suntu orbiti de Ddiu mai si promovéza planurile omladinistiloru.

Unele esemple spre ilustrare. Bani ce-i suntu de lipsa omladinei pentru inarmările de resbelu, vinu din Pest'a. Omladinistii presentéza cambiele loru la cass'a de pastrare din Becicarecu; acést'a le giréza, le tramite apoi in susu la banc'a comerciale si banii emigréza la Belgradu. Comercianti unguresci efectuescu pe solviri in rate si pe cambie liferatiuni pentru agentii serbesci ai omladinei si nu cu siguritate absoluta si voru primii si paralele loru.

Sorgintele celu mai abundantu si mai regulatu de venitu pentru omladina, domeniulu Chichind'a-mare care se tiene de erariulu ungurescu, e situatu in asiá numitele câmpuri preste tiarini. Aceste suntu de natura urbanale si suntu obiectulu unui procesu. Pâna ce se va resolví acestu procesu séu pâna ce guvernulu va regulá afacerea prin unu compromis, districtulu Chichind'a-mare tiene aceste câmpuri ére-si cum in arenda cu 1 fl. 50 cr. de jugu si le dá tiereniloru in subarenda cu 9-10 fl. Diferenti'a dupa atâtea mii de juguri o folosesc omladin'a. Si tierenii cei multi, arendatorii suntu toti dependenti de ea.

Guvernulu cunósce si suferé acést'a economia de unu dieceniu. Déca unu oficialu ungurescu i se lungesce omladinei in cale, acést'a de locu afla medilóce pentru a-lu indepartá. Lu aréta la ére-care capitanu confiniaru, care provóca intre oficialulu ungurescu de statu si între deregatori'a militara unu conflictu, se face apoi aretare neintardiata la baronulu Edelsheim Gyulai, pentru cá acést'a sa dee satisfactiune si sa céra stramutarea individului respectivu. Asiá merge lucrulu — probatum est. Pe dindereptu guvernulu ungurescu se face de risu publicu si de batjocura, cu deosebire de fostii oficiali confiniari, de judii cercuali actuali si de colegii loru — domnii oficiali activi. E notoricu si aceéa, ca într-unu tempu atátu de belicosu nu se afla in tienutulu inferioru nici unu singuru regimentu ungurescu in garnisóna; si cetátile dela confine suntu tóte ocupate de granitieri lui Mollynary.

Noi ungurii cari ne-amu asiadiatu aici in credinti'a, ca locuimu in Ungari'a si putemu lucrá câmpurile nóstre in siguritate, gândimu numai cu frica la cestiunea orientale si la furiosulu resbelu ce ne amerintia si pre noi. Cea mai intima dorintia a nóstra e, cá cabinetulu Tis'a sa nu lasé scutinti'a nóstra si aperarea patriei la voi'a intemplarei, ci sa tramitia sub comand'a generalului Hollán séu Mariassy o brigada de militii (honved) si sa faca ordine cu asistinti'a acestoru trupe.

Altfeliu nu va merge. Despre intemplările din Serbi'a, dice „Pest. Ll.“ din 24 Iuniu, nu avem sciri mai noi dara nici de acele, cari aru puté desarmá ingrigirile resboinice. De sine se intielege, ca intrég'a presa de aici se ocupa cu scirile ce au sositu ieri si putemu sa constatámu cu multiamire ca cu deosebire relativu la atitudinea ce va avé sa ia monarchi'a austro-ungara in fatia cu unu resbelu eventualu între Serbi'a si Pórt'a domnesce cea mai perfecta armonia in tóte organele pressei nóstre. „Pesti Naplo“ crede ca togm'a „Pest. Ll.“ face exceptiune in acést'a privintia, rogámu inse pre onoratulu nostru cólega sa compare articolulu seu de adi cu alu nostru si sa ne spuna apoi in ce puncte esentiali divergéza opiniunile nóstre. Cu observatiunile nóstre de ieri relative la portarea din urma a Engliterei nu amu voit sa facemu pe Engliter'a responsabilu pentru ostilitátele ce potu sa prorupa între Pórt'a si Serbi'a; dara amu disu si sustienemu si adi acést'a opiniune, ca procederea din urma a Engliterei nu a adusu togm'a rezultatele dorite. Deoparte Engliter'a pune pretiu prea mare pe energia si capabilitatea noului guvernulu turcescu cerendu-se dela densulu o procedere energica pe terenulu reformelor si alu pacificatiunii care pâna acum n'au urmatu inca; dealta parte acést'a indolentia neexplicabila a guvernulu turcescu si are sas'a acolo, ca atitudinea Engliterei se considera in Constantinopoli asiá cá si cându nu aru mai fi nimicu de facutu cáci se va ingrigi Marea Britania de tóte celelalte. Acést'a e parerea nóstra, ori o impartasiesce „Naplo“ ori bá; in lucrulu principalu ca adeca Austro-Ungari'a prorupendu unu resbelu între Pórt'a si Serbi'a va trebui sa observe cea mai stricta neutralitate séu venindu schimbári ce voru atinge interesulu monarchiei va trebui sa se determine prin insusi interesulu seu, in punctulu acést'a suntemu toti de acordu.

Dupa unu comunicatu din Constantinopole se va face o schimbare in representanti'a Turciei la curtea nóstra. Se vorbesce ca pentru postulu de ambasadoru la Vien'a e designatu dejá Aleco Vogorides Bey, o persóna acreditata sultanului Murad din rapórtele de mai inainte. Se astépta

numai aprobarea acestei denumiri din Vien'a, care, dupa scirile ultime a si urmatu.

Dupa sciri dela frontariile Croatico-Bosnica, spune „Pol. Cor.“ ca turcii au avutu într'o lupta cu insurgentii la monastirea Mostaniti'a (in 15 Iuniu) perderi fórté insemnate. Insurgentii avura cu o di mai inainte cunoscintia despre apropierea unei mari colóne turcesci. A dóu'a di diminéti'a s'a si aretatu avantgad'a turcesca. Insurgentii au statu loculu in positiunea ce ocupasera dejá între Mostaniti'a si Mednécu si asteptara si sosirea trupai principale turcesci. Cându au fostu turcii in distantia de o puscatura, arip'a stánga a insurgentiloru au deschisu unu focu aprigu. Nu multu dupa acést'a a intratu in lupta centrulu insurgentiloru si arip'a stánga. Strimtorati între dóue colóne inimice inarmate cu pusi moderne bune, bietii basibogiucii turcesci cu pusi cu cremene fura sdroboti, cá grautiele între doue petri de móra. Basibogiuci, cáti s'au potutu s'au retrasu. Destulu se silea trup'a regulata de nisami, facându intrebuintiare de armele loru, se tiena pre basibogiuci in locu spre a face resistintia. Incercările acestea in urm'a focului ce se versá din pusciile insurgentiloru erau zadarnice si inmultiau numai victimile turcesci. De cátra séra se reunira turcii pre siesulu dela Mostaniti'a spre a intreprinde unu atacu nou. Cându erá sa se incépa ataculu au inceputu o plóie torentiala, o fulgeritura acompaniata de unu tunetu lovindu într-unu arbore din apropierea turciloru. Turcii deprimati de acestu semnu reu in locu se atace pre insurgentii se retragu in masse fara nici o ordine. In decursulu retragerii dau turcii preste alta céta de insurgenti, cari mai deciméza si ea din cei remasi dela Mostaniti'a.

Unu corespundinte scrie lui „Pest. Ll.“ din Pera la 20 Iuniu între altele:

Situatiunea a devenitu fórté acuta prin catastrofa dela 15 Iuniu (prin omorulu ministriloru turcesci); arestările cele multe ce au urmatu au sguduitu de totu credinti'a într'o resbunare personale, cu deosebire a facutu mare sensatiune arestarea lui Osman Bey, adjutantulu de mai nainte alu lui Abdul Aziz si a unor'a dintre partisanii sei, fiindu ca prin acést'a se credea confirmata existinti'a unei conspiratiuni din partea partisaniloru sultanului detronatu. Numerulu arestatiloru e considerabilu si cum se aude cei mai putienu agravati se voru esilá in cetátile mai indepartate.

Prin mórtéa lui Hussein Avni pasia cabinetulu actualu a perdutu pe unulu dintre cei mai energici spingitori. Din provincie vinu scirile cele mai funeste; in Bulgari'a turba o lupta formale de estermatiune; bacibozuci si circasieni au luat asup'ale oper'a de nimicire si scandalele ce se intempla suntu într'adeveru inforátore. De curendu s'au maltratatu in Caloferu lângá Filipopoli 40 fete bulgare într'o casamint'a afara de satu, punendu-se casamint'a in flacári copiii sermani trebuira se suferé mórtéa in flacári. Aici in Constantinopole se manifesta pretutindenea pe fia care di o nelinisce mai mare si se potu observá pretutindene simptome de spaima; sentinelele la Pórt'a suntu duplicate, soldatii suntu consignati pe fia care nópte in caserne si pe Muradu 'lu padiescu vr'o câte-va bataliuni in Ildis-Chioscu, de unde nu cutéza a se aratá inaintea poporului. Se dice ca Murad umbra dejá cu ideide abdicere, pentruca situatiunea i este chiaru nesuferibila, si cu tóte aceste nu avem unu unicu barbatu, care aru puté sa invinga numai cátu de cátu impregiurárele.

Lunga Aradu la serbatorile Rosailor.

VI.

(Urmare.)

Cátu este de incepatoriu in trebi de aceste poporulu nostru, elu negresitu aru infruntá cu barbatia cutesanti'a despotulu séu a naucului, si i-aru alege unu sinodu nou care cu firmitate aru tiené conclusulu adusu prin antecesorele seu. Si ce aru urmá atunci? Aru avé d. Babesiu curagiulu se primésca asup'a-si respunsabilitatea pentru urmári?

Dar' d. Babesiu care despre tóte se tiene mai bine informatu trebuie sa scie si acea, cumca a fostu unu tempu cându guvernulu chiaru cercá sa se folosésca de unu astfeliu de remediulu fatia de congresu, si vedindu ca legea nu permite asiá ce-va n'a cutezatu se ni vateme atátu de tare autonomi'a bisericésca.

Ei bine! se urmámu sfatulu dlui Babesiu, si de aci incolo nu va mai avé guvernulu sa-si bata capulu cu secaturi de aceste, va aflá usi'a deschisa chiaru prin noi, pre care fára nici o grige va poté intrá cá sa ne dee afara.

Fata ce idei mantuitoarie se nesuesce d. Babesiu se realizeze in biseric'a nóstra! eata de cari invetiaturi se insufetiesce dlu Rotariu din Timisóra! pe care pâna aci ne dedasemu a-lu cunósce de unu barbatu seriosu, care cugeta ce face.

Déca se multiaméa dlu Babesiu cu atáta, inca se potea scusá dóra cu cunoscut'a-i nervositate preste care nu este in stare se domnésca; inse d-sea nu se multiamesce cu agitatiunea diurnalistica, ci pentru reiesirea cu pericolosulu seu planu descinde si pre aren'a luptei, si engagéza pre toti si luera barbatesce la ruinarea bisericiei.

Pâna cându primulu adjutantulu alu seu, dlu Rotariu, alarméza Banatul prin „Albin'a“ ca abatutu „órt'a suprema“ cá sa se derime muii ce máni intiepte i edificase si incepusera a se consolidá, comandantele Babesiu cu gard'a sea intra in senatu si pretinde séu capitulare séu lupta pre mórté séu viétia.

Marti (30 Maiu) de-si la sinodu abdisese „de tóte oficiele si tóta activitatea in acésta diecesa“ — vine d. Babesiu cu câti-va banatiani la consistoriulu plenaru, si dupa o conferintia prealabile fára resultatu, in sediti'a publica nainte de jurarea membriloru noi face urmatoarea:

„Propunere incidentală“

pentru binele si unitatea bisericiei si resp. pentru liniscirea spiritelor.

„Ven. Consistoriu plenare, prin conclusu administrativu internu sa se invoiesca, de ocamdata, pâna la deslegarea prin congresulu nationalu a conflictulu escatu in sinodulu eparchiale din Aradu, prin restaurarea din temei a consistoriului, in contiolegere cu nou alesii membri a se constituí resp. a remané constituitu numai din membrii si asiá destulu de numerosi, alesi si mai nainte si asta data, prin urmare nici într-unu casu contestabili.“

„In casu de neprimire róga, a se substerne acésta cauza deliberárei veneratulu consistoriu metropolitanu.“

Notabene in conferintia singuru a recunoscutu, cumca acésta mesura administrativa, „nu aru corespunde concluselor sinodului si oficiului consistoriului, dar' este necesaria pentru evitarea unui „mare si evidinte periculu alu bisericiei.“

Consistoriulu cu 12 contr'a 11

voturi va se dica cu majoritate de unu votu asup'ra acestei propuneri a adusu urmatoriulu:

„Decisii”

„In considerare ca unu conclusiu sinodalu facutu dupa formalitatea prescisa cu majoritatea voturilor nu forméza si nu se póte númí „conflictu” fatia de minoritatea votanta; — in considerare ca consistoriulu cá organu esecutivu subordinatu sinodului eparchialu nu e indreptatitu si chiamatu spre censurarea si supunerea concluseru sinodului eparchialu, ci din contra e detoriu a se supune acelor'a cu reverintia si a le esecutá cu credintia si rigóre; in considerare ca primirea propuneri dlui asessoru Babesiu aru volvá in sine sanctiunea principiului de anarchia si de nesupunere din partea organelor administrative subalterne in biserica; — in fine in considerare ca conclusulu sinodalu din cestiune, fiindu conformu statutului organicu, ma chiaru impusu prin acela, din punctu de vedere alu legeri positive si de altmintrelea este neatacabilu, din aceste motive propunerea dlui asessoru consistorialu Vincentiu Babesiu, nu se primesce, — iera apelat'a sea la consistoriulu metropolitanu se respinge, pentruca membrii consistoriului remasi in minoritate cu vre-o propunere facuta séu partinita in sinulu consistoriului, nu póte avé dreptu de apelata, ci numai de votu separatu.”

Nici „propunerea” nici „decisulu” nu au lipsa de comentariu.

Dupa respingerea propuneri de „substernere la consistoriulu metropolitanu” dlui Babesiu desfasurandu ierasi o teoria nóua despre dreptulu consistoriului de a respinge astfelu de apelate a membriloru sei in contra concluseru majoritatiei, de nou insinuá recursu la consistoriulu metropolitanu in contra „respingerei apelatei.”

Si aci facendu-i pe voia unu membru din majoritate cu 12 contra 11 voturi se primí recursulu.

Dupa acést'a membrii banatiani cáti fura de fatia parasira consistoriulu, dechiarandu ca nu mai au ce cautá aci.

Numai dela unu votu aterná dar', cá dlui Babesiu se nu impedece activitatea aloru dóue senate din consistoriu; cáci unu consistoriu mancu si neconstituitu dupa lege putea aduce concluse valide.

Si acum din gratia dlui Babesiu si a unui votu nesocotitu acést'a tactica deplorabila se va mai urmă si in sinulu consistoriului metropolitanu, si dlui Babesiu negresitu va avé placerea a vedé si acolo respinsa preadacea sea incercare de nimicire a autonomiei bisericesci.

Ei bine! Déca d. Babesiu cu ai sei, numai dela primirea propuneri dnei se le conditionéza „binele si unitatea bisericéi”, apoi trebuie sa credemu cumca scopulu d-sele este reulu si spargerea bisericéi, si propunerea d-sele este numai unu pretextu pentru ajungerea acelu scopu.

Cáci dni'a lui cá unulu dintre legislatoru statutului organicu mai bine cá ori-cine trebuie sa scie, cumca forulu supremu alu bisericéi nóstre — Consistoriulu metropolitanu nici intr'unu casu nu póte aprobá o propunere despre care insusi propunetoriulu recunósce ca este in contra legeri.

Atunci evitarea „marelui” si „evidentelului periculu alu bisericéi” numai asiá se póte ajunge, decum va acela, care fára nici unu motivu acceptabilu a agitatu spiritele si va veni in ori si se va

nesuí a le linisce iera si, cáci de va urmá reulu intentionatu fia siguru dlu Babesiu ca istoria nici pe sinodu, nici pe consistoriulu aradanu nici pe celu metropolitanu, ci numai pe d-sea lu va face respun-dietoriu pentru tóte.

Eu inse mai sperezu, cumca partea cea seriósá a intielegintiei nóstre, va rumegá bine ce face, si pre poporu — care de tóte acestea nemicu nu scie — se va nesuí a-lu scuti de amagiri, si-lu va mantui de prapastia ce cu atáta usurintia i-o pregatesce vanitatea si ambitiunea incurabila.

Asemenea sperezu, cumca acei barbati pe cari dóra i va intruni apelulu dlui Rotariu, voru fi la inaltimea chiamareloru, voru scicumpeni impregiurárele grele de astadi, si spiritulu sántu, care la aceste serbatori a luminatu pre S. S. Apostoli, li va dá si loru lumina, cá sa scie: ce? si cându? este de facutu!

Unu fostu membru alu congresulu dela 1868.

Sibiulu in 14/26 Iuniu 1876. Boitia, satu curatu romanescu langa vam'a Turnului rosu, este unu punctu din cele mai romantice. Precum natura e frumoá si vesela asiá si ómenii din acést'a comuna suntu plini de viétia. Mai pre susu de tóte se distinge acést'a comuna prin pietatea cátra cele sante, prin nesúntia spre cultura si iubirea de labóre.

Aceste insusiri frumoá ale credinciosiloru din numita comuna au facutu cá archierei nostri incependu dela nemuritoriulu Siagun'a, apoi parintele Ivacicoviciu sa implinesca dorintia pioloru credinciosi din Boitia, cá din cându in cându sa-i cerceteze.

A visitá comun'a bisericésca Boitia si a cunosce viétia bisericésca si scolaru de acolo avú Escelentia Sea, parintele archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanu unu motivu mai multu pentru seversirea parastasului de 3 ani pentru neuitatulu seu predecesoru Andreiu, in acea comuna, unde repausatulu in Domnulu metropolitu zebovea cu placere, si intre crestini de care erá iubit si pre care ii iubiá, precum se vede si din dispositiunile testamentare, in care pre unii barbati demni din comun'a Boitia i denumesce de membri ai comisiuniloru fundationali.

Escelentia Sea parintele archiepiscopu si metropolitu Mironu plecandu din Sibiu spre Boitia Sambeta la 3 óre dupa amódi insotitu de mai multi onoratori din Sibiu si adeca afara de protosincelulu si archidiaconulu seu, de protopresbiterulu concernente, Ioanu Popescu, de protopr. Ioanu Hannia, de dlu deputatu dietalu Parteniu Cosma, dlu cons. de trib. supr. in pens. Iacobi Bolog'a, dlu cons. guv. in pens. Elia Macelariu, dlu Visariunu Romanu dir. banc. „Albin'a”, dlu I. Pop'a adv., ajunse la 7 óre in Boitia unde luá quartiru la bravulu locuitoriu Voicu Clóje. In Sielimberu i se presentá poporulu nostru cu preotulu in frunte, care bineventandulu in numele poporului lu rugá cá la intórcere sa mangaie poporulu cercetandu-le biseric'a, ceea ce Escelentia Sea le promise.

Duminea in 13 Iuniu seversi Escelentia Sea sant'a liturgie asistatu de protosincelulu seu, protopresbiterulu locului, archidiaconulu seu, preotimea din locu si alti doi preoti din comunele vecine. Erá ce-va raru si impunatoriu a audi sub liturgie cantarea corala a intregului poporu, dela batranu pana la celu mai teneru, si unu strainu audiendu si vediendu acestu concertu ddieescu trebuia sa dica cu misionarulu rusescu, ca Ddiu locuesce in biseric'a orientala.

Dupa liturgie tienú Escel. Sea o

cuventare cátra poporu despre faptele si meritele fericitului in Domnulu archiepiscopu si metropolitu Andreiu, stórcendu din ochii crestineloru lacrimi de pie memorie cátra marele archipastoriu Andreiu.

Dupa ce impartí anafora poporulu numerosu din biserica si dupa ce ceti rugaciunea la mormintele unoru crestini repausati cercetá scóla, unde fiindu copiii adunati se tienú esamenu. Responsurile ce dedura copiii, si dela natura isteti din diforitele obiecte de invetiamentu a fostu probe invederate despre zelulu braviloru invetiatori. Escelentia Sea laudandu pre crestiniu din Boitia pentru iubirea loru de progresu, ceea ce se vede in edificiuu pomposu de scóla, pre invetiatori pentru zelulu loru, pre scolari pentru diligintia loru impartindu la cei mai bunu scolari si scolaritie daruri frumoá, ii imbarbatá a sporí totu mai multu si mai multu in directiunea acést'a.

Dupa prandiulu comunu de vr'o 30 persóne care s'a tienutu la dlu Voicu Clóje se intórcse Escelentia Sea spre Sabiu insotitu de amintitii onoratori din Sabiu si pana la delulu Talmaciului si de o trupa de calareti din Boitia, cari si la mergerea spre Boitia i esira inainte si lu insotira.

La reintórcere putemu dice de Sielimberu unde avemu o mica comunitate bisericésca gr. or.: Si tu Sielimbere, pamentulu Sibiului cu nimicu nu esti mai micu intre fratii tei. Escel. Sea a implinitu dorintia crestineloru acestor'a, cari cu doru lu asteptau, cercetandule bisericuti'a loru. Protopresbiterulu localu bineventandulu descoperi totu deodata greutatile, cu care se lupta acést'a comuna bisericésca mica si seraca; Escel. Sea ii mangaie imbarbatandu-i in credintia si promitiendule a purtá grige' si de ei; iera dlu deputatu dietalu Parteniu Cosma, care insoti pre Escel. Sea in acést'a caletoria, informandu-se despre seracia crestineloru nostri din Sielimberu si vediendu cu ochii, ca le lipsesce in biserica si cele mai neapurate carti si odóre sante, descoperi ca dela sine va unsti bisericéi nóstre din Sielimberu unu trupu de mineie si unu potiru pentru sant'a cuminecatura.

Incheiu cu acea dorintia, cá Escelentia Sea iertandu-i sanatatea, sa cercetodie cátu mai desu comunele nóstre bisericesci fiindu acést'a pentru crestini nostri o mangaere si o insufletire cátra cultura si cátra tóte lucrurile cele bune si de folosu.

Balulu românú din Vien'a.

Comitetulu subscrisu si permite a dá onor. publicu ratiociniulu despre balulu românú arangiatu in favórea societ. acad. „Romani'a Juna”. Observámu, ca pentru estinderea sea publicámu numai sumele generali, avendu a se tipari in detaliu tóte ofertele incurse in „Raportulu societátei Romani'a Juna”.

Constátámu cu viaa placere, ca intreprinderea nóstra a fostu imbratisiata cu caldura, si ne magulimu cu sperantia ca onor. publicu nu ne va subtrage nici pe venitoriu binevoiantia sea.

Incursele de pana acum se urea la suma de 2187 fl. 50 cr., de unde subtragendu spesele de 1490 fl. 1 cr, remáne unu venitu de: 697 fl. 49 cr.

Amintimu ca pentru sustinerea renumelui ce si l'a castigatu acestu balu in capital'a Austriei, comitetulu a cautatu cá arangierea sa fia cátu se póte de splendida, avendu a intruni in sér'a de balu societatea cea mai álésa din Vien'a.

Spre rectificarea nóstra lasámu sa urmez incursele in generalu:

I. Din Vien'a.
1. Majestatea Sea Imperatulu Franciscu Iosifu I. 100 fl.

2. Majestatea Sea imperatés'a Elisabeth'a 50 fl.

3. Dómnele patronese 2 napol. si 823 fl.

4. Pentru biletele vendute la cassa 1 napol. si 607 fl.

Sum'a 3 napol. si 1580 fl.

II. Din Bucovina. Dupa invitári personali 32 fl.

III. Din Romani'a. Alteti'a Sea principeu Carolu I. 10 napol. Prin dlu colectantu Vladu Alesandrescu, Braila, 8 napol. Dlu M. Gr. Stourz'a, Iassi, 5 galbeni. Dlu Ioanu Corjescu propriet., Iassi, 2 galbeni. Dlu Stefanu Pavlescu propriet., Iassi, 2 galbeni. Dlu Constantinu Corjescu 1 lira ture.

Sum'a 1 lira, 18 napol. si 9 galb.

IV. Din Ungari'a. Prin dlu colect. Ioanu Hamsea profes. in Aradu 29 fl. Prin dlu colect. Basiliu Mandreanu prof., Caransebesiu 22 fl.

Sum'a 51 fl.

V. Din Transilvania. Prin dlu colect Dr. I. Mog'a, Sabiu 69 fl. Prin dlu colect. N. P. Petrescu, Sabiu, 13 fl. Dni fratii Stanescu Brasiovu 10 fl. Prin dlu colect. I. Popu, Sardu, 5 fl. Prin dlu col. I. Turcea 46 fl. Prin dlu col. S. P. Mateiu, Blasiu 35 fl. Prin dlu col. E. Vlas'a, Blasiu, 4 fl. Prin dlu col. A. Verze, Satalungu 12 fl. Prin dlu col. Dr. A. Balint, Rosia 8 fl. Prin dómn'a colect Emil'a Ratiu, Turda 8 fl. Prin dlu colect. I. Comsi'a, Zernesti, 9 fl. Prin dlu col. Dr. I. Rusu, Bradu, 6 fl. Prin dlu col. I. Paraschivu, Sabesiu, 19 fl. Prin dlu Dr. A. P. Alecsi, Nasaudu, 7 fl. 80 cr. Prin dlu col. I. Ratiu, Branu, 12 fl. Prin dlu col. D. Coltofeanu, Breticu, 6 fl. Prin dlu col. P. Bradu, Orlatu, 3 fl.

Sum'a 272 fl. 80 cr.

Sum'a totala a perceptiuniloru face o lira. 21 napol. 9 galb. si 1935 fl. 80 cr., ier. prefacuti in bani austr.: 2187 fl. 50 cr. v. a.

Tóte spesele conformu cuitantiiloru vidimate de presiedinte, controloru si comisiunea revedietoria facu: 1490 fl. 1 cr.

Remáne deci cá venitu 697 fl. 49 cr. v. a. di siese sute nóue-dieci si siepte fl. 49 cr. cari au intratu in cass'a societátei „Romani'a Juna”.

Finindu-si comitetulu activitatea sea, fiindu absolvatu de societate, aduce in numele tenerimei románe din Vien'a adenc'a sea multiamita tuturoru binevoitoriloru contribuitoari, rogandu-i a ne dá si pre venitoriu sucursulu loru acolo, unde nu ajungu poterile nóstre.

Vien'a in 8 Iuniu 1876.

Drnd. Octavianu Blasianu, cassariu.

Onoriu Filea, secretariu.

Nadesiulu-sasescu, 7 Iuniu 1876.

Domnule Redactoru! Te rogu cu totu respectulu se binevoiesci a primí si publicá in colónele multu stimatului diariu „Tel. Rom.” urmatoriulu:

Apelu,
cátra onorat'a inteligintia romána din giurulu Nadesiului-sasescu, ctulu Cetatea de balta.

Motto: „Óre déca voir cantá Fi-va cine m'ascultá?”
„G. Sienn.”

Este unu adeveru constatatu si nerestornaveru ca bunastarea si fericirea, ba putemu dice ca si esistintia, precum a unui individuu asiá si a unui poporu intregu, aterna dela gradulu de cultura ce-lu posede.

Petrunse de acestu adeveru, poporale mai de pe intregu globulu pamentului, tientescu si nesuiescu din tóte poterile, astadi mai multu cá totu-deun'a, spre a se aventá la unu gradu de cultura mai inaltu. Poporulu nostru românú inca, cu tóte ca au avutu si are inca pana in diu'a de

astadi se intempine calamități si sa suferă multu din partea adversarilor si inimicilor sei seculari, cari de multe ori si in multe feluri, vedendu ca nu-lu potu inghiti, adeca a-lu preface in elementul lor, au voitu sa-lu trantésca la pamentu fresce cu scopu de a nu se mai sculá in eternu; poporulu nostru dicu, de-si nefavoritu de sôrte totusi de vr'o câte-va diecenii incóce de cându a inceputu a respirá si elu liberu, — deschidiendu-si audiulu seu la vocea seculului modernu, carea ne chiama cu unu tonu putinte la cultura si sciintia inainte de tóte, si voindu a nu remaná inapoi a altor popóre si apoi a fi absorbitu si a perí totalmente, — a pusu fundamentu si a inceputu a lucrá la edificiu celu grandiosu alu culturai sele -- singur'a garantia a venitorului seu de aur — si astfelu a-si eluptá rangulu potrivitu ce-i compete in concertulu popórelor civilizate. Se privimu numai institutele de (cultura) invetiamentu ridicade in diecenii din urma din partea poporului român si numai din poterile sele proprie; se luámu in considerare reuniunile séu asociatiunile acestuia, in fruntea caror sta cá o regina, „Asociatiunea transilvaniana pentru literatur'a romána si cultur'a poporului român”, cá totu atâtea midilóce pentru ajungerea scopului sublimu si salutaru, si indata ne vomu convinge despre acestu adeveru. Cu tóte acestea insa s'a pusu numai fundamentu, s'a facutu numai inceputulu dupa cum amu disu si mai susu, daru nici-decum de ajunsu pentru a putea sperá unu venitoru mai fericitu, pentru a ne puté asigurá esistinti'a nationala in contr'a ori carui periculu ce ne-aru amenintiá, si pentru — nu a intrece pe popórele conlocuitoare, ci celu putienu — a pasi paralelu cu densele pe calea ce duce cátra progresu. Déca ne-amu multiamí numai cu atá'a, nu aru insemná alt'a decâtu a inotá pána cátra jumatatea riului si apoi a numai miscá din máni, ci a ne lasá prada valurilor, cari de siguru ne-aru inecá.

Spre marea nóstra nenorocire ni se da ocaziune a cetí nu odata prin diarele nationale române, ba ceea ce vedemu chiaru si cu ochii, ca poporulu nostru a inceputu a seraci si ca seraci'a iá unu aventu infioratoriu. Si lucru naturalu. Elu, adeca poporulu, traiesce mai cu séma, si cu deosebire celu din pártile nóstre, din economi'a rurala, carea o pórtá numai bine de cum o a invetiatu dela parinti, mosi si stramosi. Elu se inmultiesce mereu si impreuna cu elu si trebuintele lui intr'o mesura de totu imensa; iera mosi'a lui totu aceea remâne si venitulu dupa ea totu mai micu, din cauza ca nu o scí cultivá cum se cuvine. Mergendu acés'a totu asiá mai curendu ori mai tardiu ne vomu tredi numai ca poporulu a devenitu proletariu. O impregiurare acés'a destulu de trista si dorerosá, care trebuie sa umple de ingrigire seriósá pe totu românulu adeveratu si binésimitoriu.

„Principiis obsta, sero medicina paratur“, dice cunoscutulu proverbu latinu. Cá poporulu, radecin'a natiunei, sa nu devina la sapa de lemn, cá sa póta esistá cu onóre si sa duca o viétia mai tignita cá in trecutul de trist'a reminiscintia, trebuie prevenitu acestu incidentu neplacutu si infricosiatu si inca in graba pána nu ajunge reulu la culme, cáci atunci tóta ostenel'a ce s'aru face aru fi zadarnica, tóta medicin'a ce s'aru intrebuintá pentru curarea lui nu aru folosí póte nimic'a dupa proverbulu citatu.

Si cine sa vina intr'ajutoriu poporului si sa-lu scape de prapasti'a ce-lu amenintiá? Cine altulu de cátu inteliginti'a, carea inca face parte din-

trensulu. Inteliginti'a este chiamata, are sacr'a datorintia a pune umeru la umeru si a lucrá in sfer'a sea din tóte poterile posibile pentru luminarea, cultivarea si si pentru bunastarea materiala a poporului.

Este cunoscutu, speru, on. inteliginti'e ca si in comun'a nóstra Nadesiulu-sasescu s'a infiintiatu inca pe la anulu 1870 un'a reuniune de lectura cu laudabilulu scopu de a respandí cultura in poporu, dela carea este conditiunata si bunastarea materiala a acestuia, — dara durere, aceea, dupa cum se scie nu s'a bucuratu de o viétia duravera, ci fu parasita si neglesa nu cu multu dupa infiintiare, spre daun'a nóstra a tuturor'a.

Vedendu ca pána in tempulu de fatia nu s'a facutu nici celu mai micu pasiu pentru restaurarea ei din partea celoru competenti, de-si au fostu rogati in mai multe renduri pána chiaru si publice (a se vedé T. R. nru 101 din 21/12 1875. —) sacr'a detorintia ce o amu cá preotu si cá románu, 'mi impune, déca si nu sum membru alu acelei reuniuni, si acés'a din cauza ca pe tempulu infiintierii ei me aflamu inca la studiulu teologicu, — a rogá cu totu respectulu pe intrég'a inteliginti'a din giurulu comunei Nadesiulu-sasescu si cu deosebire pe cea din Sighisíor'a sa binevoiesca a se coaduná in cas'a parochiala gr. or. din Nadesiulu-sasescu pe Duminec'a a 8 dupa Rosalie ce cade in 18/30 Iuliu a. c. spre a ne consultá despre sôrtea cestiunatei reuniuni.*)

Gerasimu Lupea
preotu rom.

Varietáti.

*** Parastasu. In biseric'a nóstra din cetate s'a celebratu parastasu pentru intru fericire mutatulu dela noi si neuitabilulu Archipastoriu Andreiu Bar. de Siagun'a eri in 16 Iuniu st. v. Parastasulu i-a premersu o liturgia cetita de P. spiritu alu alu Seminarului, Germanu. La Parastasu pontificá Escel. Sea Inaltu présantitulu Archieppu si Metropolitu Mironu Romanu lu cu asistentia numerosa. Corulu clericiloru a executatu innulu funebralu, la finea parastasulu in modu escelentu. La parastasu au fostu afara de elevii institutului Andreianu unu numeru frumosu de fruntasii parochiei din cetate si alti onoratori.

** Dlu comite Mauritiu Conrad a sositu Marti cu trenulu de diminéti'a din caletori'a dela Bud'apest'a.

(†) **Basilu Buzdugu**, fostu oficiantu de statu, pretore cercualu, asesoru de tribunalu, jude regiu cercualu, membru alu congresului natiunalu bisericescu si alu sinodului archidiecepsan gr. or., membru alu universitátei districtului Naseudu si alu comitetului administrativu de fondurile scolastice granitieresce etc. etc. si-a datu nobilulu seu sufletu in mân'a creatoriului la 22 Iuniu a. c. la 8 óre sér'a, dupa ce in etate de 49 ani dupa unu morbu scurtu, dar' greu si dupacefu impartasitu cu sántele taine, lasandu in doliu profundu pre fratii sei: Ioanu Buzdugu, parochu in Borgo-Dioseni, si administratoru protopopescu cu fii sei Leonu (studinte de a 7 clase gimnasiale) Teodoru si Revec'a, Iacobu Buzdugu, parochu in Borgo-Rusu, cu pre soci'a sea Teodor'a si fiulu loru Ioanu (studinte de a 2 clase gimnasiale); pre unchiulu seu Basilu Pavelu, parochu in Borgo-Bistritia, cu pre numeros'a sea familia. Inmormentarea

*) On. redact. a „Gaz. Trans.“ inca este rugata a publicá acestu „Apelu“.

Coresp.

va avé locu la 24 Iuniu, astrucându-se repausatulu, precum insusi a doritu, la proprietatea sea Colibiti'a. Mai deplänge pe repausatulu intréga Valea-Borgoului si totu districtulu Naseudului, si are cauza a-lu deplänge biseric'a si natiunea, perdiendu in elu pre unulu dintre fii sei cei mai demni si devotati. Fostu-a Basilu Buzdugu unu caracteru curatu, firmu, independentu si dreptu pána la estremeitate, natiunalistu inflacaratu, din care cauza avú a suferí multu nu numai din partea celoru straini, ci chiaru si din partea unor románi; aperatoriu celoru persecutati, parintele celoru lipsiti, amicu studentiloru, inimicu neimpacatu alu renegatiloru, tiraniloru si egoistiloru de totu soilu. Basilu Buzdugu erá designatu a fi alesu de viitoriulu protopopu alu Bistritiei in loculu repausatului seu tata.

Fia-i tierin'a usióra, precum memori'a i va fi in veci binecumentata!

*** Afaceri de posta. Dela 1 Iuniu a. c. (sambat'a viitóre) se incepe, in conformitate cu ordinea presenta a trenurilor liniei orientale a drumului de feru, comunicatiunea intre **Feldiór'a** si **Valcele** (Elöpatak) prin mijlocirea unei trasuri de posta carea va inaintá epistole si alte expeditiuni, eventualu va duce si persóne. Ordinea comunicatiunei este urmátorea: Dela Feldiór'a pléca trasur'a de posta, dupa sosirea trenului: la 4 óre dupa média-di; sosese in Valcele: la 5 óre 30 minute sér'a. Dela Valcele pléca: la 9 óre diminéti'a; sosese in Feldiór'a la 10 óre 30 minute inainte de média-d., inainte de plecarea trenului.

*** Omoru dúplu pentru ½ litra de cerasie. La terglu de septamána din Orestia, in diu'a de 17 Iuniu, s'a escatu cértá intre unu romosanu si o muere ce vindea cerasie pentru ½ de litra cerasie. Cért'a s'a terminatu cu deplorabilulu faptu ca romosanulu a spintecatu pre biat'a muere, carea erá ingrecata, cu cutitulu si i-a vatematu intestinele incátu dupa suferintie de patru óre a muritu. Omoriturulu se dice ca e rezervistu si unu individu care a mai intreprinsu asemenea operatiuni barbare. Mirarea e mare, ca ucigasiulu n'a fostu arestatu, ci s'a dusu in pace, facendu-si cale cu cutitulu in mâna. Mai tardiu s'a dusu gendarmi dupa densulu, daru se vede ca nu l'au aflatu. Barbatulu veduvu a remasu cu 5 copii lipsiti de mama.

*** Celu mai inaltu turnu din lume. — Unele diare au atribuitu subcomisiunei espositiunei universale ce va avé locu la Parisu in 1878 ide'a de a radicá séu unu imensu faru electricu pre Trocadero, séu unu observatoriu de o inaltime prodigiósa. Conceptiunea indrasnetiului proiectu de a radicá unu turnu giganticu pe unulu din terenurile Trocaderului e datorita initiativei personale a unui ingineru francesu D. Burel.

Acestu turnu, carui'a inventatorulu i-a datu numele de acrobelu, nu va avé 300 metre de inaltime cum s'a disu, ci 187½ metre. Eata descrierea acestui nou turnu din Babelu:

Acrobelulu va fi construitu de feru din base pána in verfu. Form'a sea va fi acea a unui vastu paralelipedu avendu 36 metre largime la basa si numai 8 susu. La cele 4 colturi a turnului se voru constrú 4 tutnuletie patrate de feru, cu fetie de 4 metre. Dóue din aceste turnuletie voru fi provideute cu câte unu ascensoriu cu motoru idraulicu; in celelalte dóue se voru stabili scári in spirala de o mia trepte fia-care. Turnuletiele voru fi solidu legate si unite prin nisce armaturi puternice de feru si prin traverse cari se voru incrucisá. Acestu monumentu nu va avé mai putienu de 11 etagie, asiediate la distantie neegale. Platform'a va avé

deasupra-i unu belvedere inaltu de 20 metre in care se va instalá ferulu electricu de care s'a vorbitu de mai multe ori in diare. Cátu despre fundamente, ce nu voru avé mai putienu de 10 metre adencime, voru fi de feru si se voru infundá in pamentu desvoltandu-se cu o curbura destulu de mare spre a asigurá echilibrulu monumentului. In golurile lasate intro lemnaria si armaturele de feru a fundamentelor se va turná bitumina.

Acrobelulu va fi negresitu un'a din minunile espositiunei dela Parisu. Elu va intrece in adeveru in inaltime tóte monumentele cunoscute. Se citéza printre cele mai inalte turnulu espositiunei dela Filadelfi'a, a carui inaltime e de 140 m.; piramid'a lui Cheops, 146 m.;atedral'a din Straasburg 142 m.; sagét'a catedralei din Rouen, 141½ m.; domulu lui St. Petru din Rom'a, 132 m.

* Trenu fulgeru. — Directorulu teatrului Booth din New-York a percursu de curendu celu distantiu in 38 óre cu unu trenu fulgeru distanti'a enorma (aprópe 1300 leghe) ce separa acestu orasiu de San-Francisco. Dóue masini gat'a de plecare asteptau trenulu la Omalv'a si la Pittsburg. Nu s'a opritu decâtu tempulu strictu necesaru pentru acatiarea acestor masine. Numai 12 caletori fusesera admisi a se suí in uniculu vagonu a acelui trenu fulgeru. Pretiulu locurilor fusesse ficsatu pentru dusu si intorsu la 2500 franci de persóna, cuprindendu-se aci si o siedere de optu zile la marele otelu din San-Francisco. Mai multe dame cerusera in zadar a face acea caletoria, cáci li se refusa sub pretextu ca nu erau sa póta resistá la emotiune si ametiela.

Mai multe diare din New-York au profitatu de acesta ocaziune spre a espediá pachete cu Nr. loru aparutu in momentulu plecárei trenului in tóte orasiile pe cari avé sa le tréca.

Caletori'a facuta de trenulu fulgeru cere obicinuitu cincii zile pentru trenurile ordinare. Marile companii din statele unite au organizatu trenuri fulgere de vre-o 6 luni intre marile orasie a uniunei, precum Filadelfi'a, Washington, Boston, Noulu-Orlean'a; inse pentru prim'a óra incérca aceste trenuri pe o distantia atátu de considerabila.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Iuniu 1876.

Metalicele 5%	65 20
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 —
Imprumutulu de statu din 1860	109 25
Actiuni de banca	833 —
Actiuni de creditu	138 20
London	123 40
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	72 —
„ „ „ Temisiorene	72 —
„ „ „ Ardelenesci	72 —
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	101 60
Galbinu	5 84
Napoleonu d'auru (poli)	9 81
Valut'a nóua imperiale germána	60 35

Nr. pr. 111. — 1876.

Edictu.

Adamu Marianu neorusticu gr. or. din Bei'a, cu necredintia, parasindu-si pre muierea sea Mari'a lui Moise Tarb'a din Archit'a o au lasatu cu o copila mica a lor, si au prebegitu de 4 ani trecuti de nu se mai scie nimic'a de densulu.

Prin acés'a se citéza (pe bas'a Drept. can. §. 113 p. 12. pag. 78) cá in terminu de unu anu si o di dela datulu de fatia sa se presenteze la subscrisulu Foru alu scaunului protopactualu; cáci la din contra, se va luá la pertractare caus'a jeluitoare, si se va decide in sensulu S. pravile a bisericeii ortodocse si in absentia lui.

Sighisíor'a 24 Aprile 1876 st. v. Scaunulu protopresbiteralu alu tractului Sighisíorei gr. or.

Zacharie Boiu,
protopopu.

2—3